

A Magyar Köztársaság nevében!

A Pécsi Ítéltábla a Dr. Lengl Gyula ügyvéd (7100 Szekszárd, Széchenyi u. 55.) által képviselt **felperes neve** (felperes címe) felperesnek a Kollai és Sélley Ügyvédi Iroda (1055 Budapest, Falk M. u. 28. V/2. ügyintéző Dr. Kollai Gergely ügyvéd) által képviselt **I.rendű alperes neve** (I.rendű alperes címe) I. r. a Dr. Potoczky Iván ügyvéd (7030 Paks, Ady E. u. 4.) által képviselt **II.rendű alperes neve** (II.rendű alperes címe) II. r. alperesek ellen kártérítés megfizetése iránt a Tolna Megyei Bíróság előtt folyamatba tett perében, mely perbe az I. r. alperes pernyertességének érdekében a Tóviziné dr. Kovács Ibolya ügyvéd (5000 Szolnok, Liliom u. 29.) által képviselt **alperesi beavatkozó** (alperesi beavatkozó címe) beavatkozott, a Tolna Megyei Bíróság 2008. március 21. napján kelt 16.P.20.217/2004/85. számú ítélete ellen az I. rendű alperes részéről 90, a II. rendű alperes részéről 89, a beavatkozó részéről 88. sorszám alatt benyújtott fellebbezések folytán meghozta a következő

Ítéletet:

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság közbenső ítéletét megváltoztatja, és a keresetet elutasítja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az I. rendű alperesnek 746.000,- (hétszáznegyvenhatezer) forint, a II. rendű alperesnek 350.000,- (háromszázötvenezer) forint, a beavatkozónak 746.000,- (hétszáznegyvenhatezer) forint elsőfokú, valamint az I.-II. rendű alperesnek és a beavatkozónak egyenként 350.000,- (háromszázötvenezer) forint másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

Indokolás

A felperes az elsőfokú bíróság előtt 2004. március 10. napján előterjesztett keresetében az alpereseket kártérítés címén, egyetemlegesen 12.727.249,- Ft és járulékai megfizetésére kérte kötelezni. Keresetét arra alapította, hogy a D., T. L. úti

..... helyrajzi szám alatti ingatlanán 2003. március 11. napján, 13 óra körüli időben az M 15396. gyártási számú, 1968. október 14-én gyártott 11,5 kg súlyú ,alumínium anyagú PB gázpalack hosszirányban felnyílt, az abból kiömlő gáz berobbanása folytán keletkezett tűz következményeként ingó és ingatlan vagyontárgyaiban a keresetben megjelölt összegű kára keletkezett, a felhasadt, felnyílt gázpalackot pedig az I. rendű alperes töltötte, és a II. rendű alperes értékesítette.

Az elsőfokú bíróság a perbeli ügyben 2005. május 25. napján 31. sorszámmal hozott első ízben közbenső ítéletet, melyben megállapította, hogy a 2003. március 11. napján történt káresemény kapcsán az I.-II. rendű alpereseket a felperessel szemben egyetemleges kártérítési felelősség terheli. E közbenső ítéletben tényként állapította meg azt, hogy a perbeli gázpalack felhasadásának oka a gázpalack állapota volt, a sérült gázpalackot a felperes a II. rendű alperestől vásárolta, és azt az I. rendű alperes töltötte. A gázpalack felhasadásának okát az ÁEF A. L. Kft vizsgálati jelentése alapján, azt értékelve állapította meg, és az volt a jogi álláspontja, hogy a perbeli jogvita elbírálása szempontjából irreleváns, hogy az I. rendű alperes gyártástechnológiája kizárta-e azt, hogy a perbelihez hasonló állapotú - lejárt nyomáspróbájú, sérült, túltöltött - gázpalack forgalomba kerüljön.

Az alperesek és a beavatkozó fellebbezése folytán eljárva az elsőfokú bíróság fenti számú közbenső ítéletét a Pécsi Ítéltábla Pf.IV.20.046/2005/6. számú végzésével hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróságot újabb eljárásra és újabb határozat meghozatalára utasította. Helyesnek találta az elsőfokú bíróság jogi álláspontját abban a kérdésben, hogy az I. rendű felelősségének jogalapja a Ptk. 339.§-a, a II. rendű alperes felelősségére pedig a Ptk. 305. és a Ptk.310.§-ai az irányadóak, az egyetemleges felelősség alapja pedig a Ptk. 344.§ (1) bekezdése. Nem találta azonban megállapíthatónak a másodfokú bíróság az addig lefolytatott bizonyítási eljárás anyaga alapján a kár bekövetkezésének, azaz a perbeli gázpalack felhasadásának okát, ezért az elsőfokú bíróságot arra utasította, hogy igazságügyi szakértő kirendelésével tisztázza azt a kérdést, hogy a perbeli palack felhasadásának mi volt az elsődleges oka, korrózió, a palack sérült állapota, avagy túltöltés. Felhívta az elsőfokú bíróság figyelmét arra is, hogy a felhasadás okának tisztázása során figyelmet kell fordítani arra az I. rendű alperesi hivatkozásra is, mely szerint tőle sérült, lejárt hitelességű, túltöltött palack nem kerülhetett ki, és ezért a szakértői bizonyítást célszerű kiterjeszteni arra is, hogy ezen alperesi tényállítások igazolást, avagy cáfolást nyerjenek. Felhívta a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság figyelmét arra is, hogy a felhasadás döntő okának vizsgálata során meg kell állapítani azt is, hogy a felhasadás, illetőleg annak kiváltó oka olyan jellegű-e, amely a felperes gyártási technológiájára figyelemmel a gázpalack I. rendű alperestől való származását bizonyíthatóan kizárja. Felhívta arra is az elsőfokú bíróságot a másodfokú bíróság, hogy a perbeli palack I. rendű alperestől való származásának bizonyítottsága, illetve bizonyíthatatlansága kérdésében történő állásfoglalást követően újra kell értékelni a II. rendű alperes felelőssége körében azt a körülményt, hogy a perbeli palack a II. rendű alperestől származhatott-e avagy sem, és hogy e körben, azaz a palack II. rendű alperestől való származása

kérdésében is a bizonyítás a felperest terheli, és hogy e bizonyítás körében a későbbi szakvélemény elkészülte során felmerült tényeket is értékelni kell.

Az elsőfokú bíróság a megismételt eljárás során lefolytatott bizonyítási eljárást követően 85. sorszám alatt hozta meg ismételten közbenső ítéletét, mely - jelen fellebbezéssel támadott - közbenső ítélettel - a korábbi közbenső ítélettel megegyezően - megállapította, hogy a felperessel szemben a D., T. L. út helyrajzi szám alatti ingatlanban 2003. március 11. napján történt káresemény kapcsán az I. és II. rendű alpereseket egyetemleges kártérítési felelősség terheli. Kiemelte közbenső ítéletében azt a jogi álláspontját, mely szerint a perbeli káresemény bekövetkezésében, az ok-okozati folyamatok körében a perben egyedüli és kizárólagos vizsgálat tárgyát az képezheti csak, hogy a felperes a perbeli gázpalackot kitől szerezte be. E körben pedig az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a felperes kétséget kizáróan bizonyította azt, hogy a perbeli, felhasadt gázpalackot a II. rendű alperes által üzemeltetett cseretelepen vásárolta. E tény bizonyítottsága körében álláspontja szerint nincs jelentősége annak, hogy a felperes, illetve alkalmazottja a védőfóliákat és tömítőgyűrűket a palackokról eltávolította. Miután pedig álláspontja szerint az is kétséget kizáróan bizonyított tény - miután az I. rendű alperes a perben ennek ellenkezőjére egyetlen alkalommal sem hivatkozott -, hogy a II. rendű alperes kizárólag az I. rendű alperes által töltött palackokat forgalmazza, ezért kétséget kizáróan bizonyított ténynek kell tekinteni azt is, hogy a felperes által a II. rendű alperestől megvásárolt PB gázpalack kizárólag az I. rendű alperes érdekkörébe tartozott (töltött, forgalmazott) palack lehetett. Bár a megismételt eljárás során lefolytatott a szakértői bizonyítás eredményeként az elsőfokú bíróság közbenső ítélete tényállásában a palack felhasadásának okaként a túltöltést jelölte meg, egyebekben a megismételt eljárás során beszerzett szakértői véleményt, a M. B. és F. H. által adott vélemény és e hivatal által rendelkezésre bocsátott iratok tartalmát sem a tényállás megállapításánál, sem jogi álláspontja kialakításánál nem vette figyelembe. Hangsúlyozta, hogy a korábban meghozott közbenső ítéletben kialakított jogi álláspontja a megismételt eljárás során beszerzett bizonyítékok tükrében sem változott, hogy a jelen per tárgyát nem az I. rendű alperes gyártástechnológiája képezi, amely önmagában nyilvánvalóan kiváló, ez azonban nem jelenti azt, hogy a perbeli 1 darab PB gázpalack semmiképpen nem származhatott az I. rendű alperes érdekköréből, a töltés, forgalmazás és az értékesítés folyamatában.

Az elsőfokú bíróság közbenső ítélete ellen az alperesek és a beavatkozó jelentettek be fellebbezést, fellebbezésükben az elsőfokú bíróság közbenső ítéletének megváltoztatását, és a kereset elutasítását kérték. Az I. rendű alperes fellebbezésében a korábbiakkal egyezően arra hivatkozott, hogy a perbeli felhasadt gázpalack tőle nem származhatott, álláspontja szerint e tény a megismételt eljárás során bizonyítást nyert. A beszerzett szakvélemény egyértelműen megállapította, hogy a perbeli palack felhasadását annak túltöltése okozta, túltöltött, lejárt nyomáspróbájú, küllemre, szemrevételezéssel is megállapíthatóan sérült, horpadt gázpalack pedig az I. rendű alperes gyártástechnológiájára figyelemmel az I. rendű alperes töltőüzeméből nem kerülhetett ki. Támadta az elsőfokú bíróság közbenső

ítéletének azt a ténymegállapítását is, hogy a felperes a perbeli gázpalackot a II. rendű alperestől vásárolta, álláspontja szerint a perben rendelkezésre álló bizonyítékok, és az, hogy a felperes általában a II. rendű alperesnél szokott vásárolni, e tényt nem támasztják alá.

II. rendű alperes is arra hivatkozott fellebbezésében, hogy a megismételt eljárás során szerzett szakvélemény megállapítása szerint a palack felhasadásának egyértelmű oka annak túltöltöttsége volt, e túltöltött palack bizonyítottan az I. rendű alperestől nem származhatott, a maga részéről pedig kizárólag az I. rendű alperes által töltött és szállított palackokat forgalmazza, így miután bizonyított az a tény, hogy e palackot nem az I. rendű alperes töltötte, az az I. rendű alperestől nem származhatott, azt a felperes a II. rendű alperesnél nem vásárolhatta meg. Maga is utalt arra, hogy az a tény, hogy a felperes rendszeresen vásárolt nála, és hogy a 2003 február 22.-én kiállított számlában szereplő 8 darab PB gázpalackot megvásárolta, nem jelenti egyben azt is, hogy a felhasadt, valamint a felperes telephelyén található további gázpalackok azonosak a 2003 február 22.-én a II. rendű alperestől vásárolt gázpalackokkal.

A beavatkozó - az I. rendű alperessel egyezően - arra alapította fellebbezését, hogy a felperes nem bizonyította, hogy a március 11.-én felhasadt, túltöltött, lejárt nyomáspróbájú, horpadt PB gázpalackot az I. rendű alperes töltötte és bocsátotta forgalomba. Álláspontja szerint abból a tényből, hogy az elsőfokú bíróság a palackok II. rendű alperestől való származását bizonyítottan találta, tévesen vonta le azt a következtetést, hogy e palack az I. rendű alperes által megtöltött és a II. rendű alperesnek értékesítésre átadott palack volt.

Mind az alperesek, mind a beavatkozó hivatkozott fellebbezésében arra, hogy az elsőfokú bíróság nem tulajdonított jelentőséget annak a ténynek, hogy a felhasadt gázpalackon kívül a felperesnél található többi, még használatba nem vett palack is töltethibás volt, így nemcsak a balesetet okozó, hanem a többi, még használatba nem vett palack I. rendű, illetőleg II. rendű alperestől való származása sem igazolt.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság közbenső ítéletének helybenhagyását kérte.

A fellebbezések alaposak.

Az elsőfokú bíróság ítéletében a tényállást részben tévesen, részben hiányosan állapította meg, ezért azt a másodfokú bíróság az elsőfokú eljárás adatai alapján az alábbiak szerint pontosítja, illetőleg egészíti ki:

A perbeli káreseményt megelőzően a felperes rendszeresen vásárolt II. rendű alperestől D. községben - a vállalkozása telephelyén található üzemében használt pirító gépek működtetéséhez szükséges - propán-bután gázpalackokat. D. községben a II. rendű alperes üzletén kívül még három-négy helyről szerezhető be

propán-bután gázpalack, e forgalmazó helyek közt van Primagáz és van Totalgáz terméket forgalmazó is.

A felperes 2003. január 8-án 6 darab, január 24-én 6 darab, február 14-én 9 darab, február 22-én 8 darab töltött gázpalackot vásárolt a II. rendű alperestől, a február 22-én vásárolt töltött gázpalackok az I. rendű alperes által töltött, védőfóliával ellátott gázpalackok voltak, a palackokról azonban a vásárlásokat követően a felperesi telephelyen az azok hitelt érdemlő származását igazoló védőfóliát a felperes férje eltávolította a tömítőgyűrűkkel együtt, mely tömítőgyűrűket a pirító helyiségben helyezte el madzagra fűzve. Így járt el a 2003. február 22-én vásárolt palackok esetében is.

A felperesi üzemben a káresemény időpontjában három pirító gép volt található, melyből kettő volt üzemképes, és e kettő működött a káresemény napján a déli órákig. A robbanás időpontjában a pirító gépek már nem üzemeltek. A pirító gépek az úgynevezett alapanyag helyiségben voltak, míg a tartalék (teli) és a már kiürült gázpalackokat a felperes a mellette lévő gyártócsarnoknak (helyiségek megnevezése tűzoltósági jegyzőkönyv 8.sz. irat szerint) nevezett helyiség északi oldalán az ablaknál tartotta. A gázpalackot a pirító gépről az alkalmazott mindig akkor cserélte le, amikor az kifogyott, helyébe nyomban teli palackot szerelt föl, az üres palackot pedig a tartalék palackoknál helyezte el. A palackok cseréjénél az alkalmazott védőfóliával soha nem találkozott.

A felperes üzemének gázfogyasztása átlagosan heti 3 palackra tehető, van amikor több, van amikor kevesebb (felperes személyes előadása 10. sorszámú jkv.5.oldal). Mindkét pirító gép folyamatos üzemelése esetén heti 4-5 palack is elfogyhat (D. I. tanú vallomása 73. sorszámú jkv. 7. oldal). 2003. március 11-én délelőtt, a déli órákig kettő pirító gép működött párhuzamosan az üzemben, egy-egy gázpalackra kötve.

2003. március 11-én a felperesi épületből a tűzoltók 8 darab védőfólia nélküli gázpalackot hoztak ki, ezek közül egyik volt a káreseményt okozó felhasadt palack, volt még 5 darab töltött és 2 darab üres állapotú palack, a töltött palackok közül 1 darab, a B 27177 gyári számú, 9,3 töltetsúlyú töltött gázpalack volt fogyasztó készülékre szerelve, ennek szelepe sérült volt. A gyártócsarnokban lévő tartalék gázpalackok közül következett be az egyiknek a perbeli káreseményt okozó felhasadása, e palack a káreseményt megelőzően nem volt fogyasztó készülékre szerelve (8.sorszámú tűzoltósági iratok).

A felhasadt palackot a TMBF kérésére az ÁEF A. L. Kft vizsgálta meg a felhasadás okának tisztázása érdekében, további 7 darab palack vizsgálatát pedig a tűzeset miatt a TMBF végezte el. Ez utóbbi 2 üres és 5 töltött gázpalack vizsgálatáról 2003. március 28-án felvett jegyzőkönyv tanúsága szerint az 5 darab töltött palack töltete a 11,5 kg-os szabvány szerinti súllyal szemben 9,3; 9,5; 10,9; 9,8; és 11,1 kg volt, ezek közül 1 gázpalack sérült volt, és egynek lejárt a nyomáspróbája.

A perbeli palack felhasadását a túltöltés, és a palack tartalmának ezt követő felmelegedése okozta. A 11,5 kg súlyú PB gázipalack esetében 43 bar az a nyomás, amely a palack átmérőjének maradandó növekedését megindíthatja. A palack felszakadását okozó belsőnyomás 69 bar. A nyomáspróba elvégzése során a palackot 22 bar nyomásnak vetik alá, mely nyomásérték mellett a palackok felhasadása nem következik be. A nem túltöltött palackban a hőmérséklet hatására kialakuló nyomás sokkal kisebb, mint a palack feltágulásához, illetőleg felszakadásához szükséges nyomás. Túltöltés esetén a palackban csak folyadékfázis van. Melegedés során (mivel a folyékony gáz térfogata sokkal jobban nő a hőmérsékletemelkedés hatására, mint a palack térfogata) a nyomás igen meredeken nő a hőmérséklet függvényében, így ekkor már kis hőmérsékletemelkedés kell ahhoz, hogy a palack előbb feltáguljon, majd felhasadjon. Ezért kell a palackot úgy tölteni, hogy a legmelegebb környezetben is maradjon gázállapotú fázis a folyadék fölött. E palackokat úgy tervezik, hogy többszörös biztonsággal üzemeljenek. Előírászerű használatuk esetén a falvastagság harmada is bőven elegendő a felhasadás elkerülésére. Nem túltöltött palackban a nyomáspróbának megfelelő 22 bar nyomás 60 C foknál nagyobb hőmérsékleten alakulhatna ki. Túltöltött palackoknál már 1 C fok hőmérsékletemelkedést akár 7-8 bar nyomásnövekedést is okozhat. Ez azt mutatja, hogy a túltöltött palack belső nyomása rendkívül gyorsan nő a hőmérséklet emelkedésének hatására.

Az I. rendű alperes töltőüzemében a töltés megkezdése előtt minden palack esetében elvégzik a vonatkozó előírások szerinti palackellenőrzéseket (érvényes használati idő, érvényes nyomáspróba, műszaki állapot, szelepellenzés, stb.), a hibás, nem megfelelő palackot kisorolják, ezek vagy selejtezésre kerülnek vagy csak javítás után kerülnek vissza a forgalomba. E feladatot egyszerre két személy végzi. A palack-előkészítők feladata az is, hogy csak 45 évnél fiatalabb palackot tölthetnek, és hogy a töltésre feladott palack sérülésmentes és szemmel láthatóan hibátlan legyen. A palack a töltés során kétszeres súlyellenőrzésen megy keresztül, egyszer a töltőmérlegen, egyszer pedig a töltést követően minden palack ellenőrzőmérlegen megy keresztül. Mind a töltőmérleg, mind az ellenőrzőmérleg elektronikus, az ellenőrzőmérleg a töltéhibás palackokat automatikusan kisorolja. Az ellenőrző mérlegek pontosságát az üzemben két óránként dokumentáltan ellenőrzik. Az üzem három OMH hitelesítésű mérleggel és egy hitelesített mérlegellenőrzési rendszerrel rendelkezik. A töltéhibás - ellenőrző mérleg által kisorolt - palackok töltete korrigálásra kerül, majd ismételt ellenőrzés következik. A korrigálás átlagosan műszakonként 1%. A töltőüzem technológiája + 0, -0,3 kg töltetsúlyt fogad el megfelelő minőségűnek (69. sorszámú iratok).

A propán-bután töltőtelepekben folyó tevékenységek felügyeletét a Bányakapitányság látja el, a Bányakapitányság mindenkor éves munkatervének megfelelően, illetve az MBFH által kiírt célllenőrzések alkalmával rendszeresen ellenőrizte és ellenőrizi az I. rendű alperesi töltőüzemben folytatott tevékenységeket, illetve a létesítménybe beépített gépek, berendezések, biztonsági berendezések, mérőeszközök műszaki állapotát (hitelességét), a technológiai utasítások meglétét, azok megfeleltetését, illetve az ebben foglaltak betartását. Az I.

rendű alperesnél - a M. B. és F. H. által rendelkezésre bocsátott ellenőrzési jegyzőkönyvek tanúsága szerint - 1999. és 2005. között történt ellenőrzések alkalmával az I. rendű alperes töltési technológiájával és a technológiai előírások betartásával kapcsolatban hiányosság nem merült fel, intézkedni nem kellett. A 2004. február 25-i ellenőrzés során 120 darab töltött palackot ellenőriztek, ezek között túltöltött egy sem volt, az átlag hiányzó mennyiség 0,22583 kg volt. Az I. rendű alperes gyártástechnológiája megfelel a vonatkozó jogszabályi, biztonsági előírásoknak.

Az I. rendű alperesi töltőüzemből a fentiek alapján megállapíthatóan nem megfelelő műszaki állapotú töltött palack általánosságban nem kerülhet ki. Természettudományos eszközökkel (még a szakértői vélemények ismeretében is) nehezen lenne bizonyítható az a tény, hogy konkrétan a perbeli gázpalack kikerülhetett, vagy nem kerülhetett ki a töltőüzemből, de annak valószínűsége, hogy onnan nem megfelelő állapotú palack forgalomba kerülhet, rendkívül csekély.

Az így kiegészített és pontosított tényállásra is tekintettel téves az elsőfokú bíróságnak az a közbenső ítéletbeli megállapítása, hogy a felperes bekövetkezett káráért az alperesek egyetemleges kártérítési felelősséggel tartoznak, azért a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság közbenső ítéletét a Pp. 253.§ (2) bekezdése alapján megváltoztatta, és a keresetet - az alábbi okokra figyelemmel - elutasította.

Helyesen foglalt állást az elsőfokú bíróság abban a kérdésben, hogy a perben a felperest annak bizonyítása terhelte, hogy a káreseményt okozó felhasadt gázpalackot a II. rendű alperestől vásárolta, és e palackot az I. rendű alperes töltötte, és a palack felhasadásához vezető ok e töltési tevékenységgel összefügg. A rendelkezésre álló bizonyítékokból azonban tévesen jutott arra a következtetésre, hogy a felperes bizonyítási kötelezettségének eleget tett, és e tények bizonyítottsága a kereset jogalapjának megállapítását megalapozza.

Kétséget kizáró tényként volt megállapítható a perben az, hogy a felperes 18 nappal a káresemény bekövetkezése előtt vásárolt 8 darab töltött palackot a II. rendű alperestől, és hogy rendszeresen vásárolt gépei működtetéséhez palackokat a II. rendű alperestől. Az is igazolt, hogy a II. rendű alperes az I. rendű alperes által töltött palackok forgalmazására jogosult a vele kötött szerződés szerint. Bizonyítást nyert a perben az a tény is, hogy a felhasadt gázpalack hibás volt, a felhasadás oka a túltöltés, vagyis az a túltöltési tevékenységgel összefüggő ok volt. Tényként állapítható meg továbbá az is, hogy 2003. március 11-én a felperesi épületben 8 darab gázpalack volt.

A fent kiemelt és bizonyított tények alapján azonban azt a tényt bizonyítottanak tekinteni, hogy a felhasadt gázpalack a II. rendű alperestől származott, hogy e gázpalack a II. rendű alperestől 2003. február 22. napján vásárolt 8 darab gázpalack egyike volt, és hogy e palackot az I. rendű alperes töltötte, nem lehet.

A hibás gázpalack I. rendű alperestől való származását kétséget kizáróan az arra, az I. rendű alperes által a gyártási technológiája befejező aktusaként elhelyezett zsugorfólia igazolná, mely zsugorfólia azonban sem a felhasadt gázpalackon, sem a többi felperesnél fellelhető gázpalackon nem volt. Megjegyzi csak a másodfokú bíróság, hogy a fólia hiányával kapcsolatos kérdésre a felperes életszerű választ adni nem tudott, valószínűtlen az, hogy 5 évvel az alperesek effajta akciójának befejezését követően a fóliákat gyűjtési szándékkal okszerű lett volna nyomban a vásárlást követően, a használatbavétel időpontját megelőzően eltávolítani.

Az I. rendű alperes felelőssége körében van jelentősége annak a - megismételt eljárásban lefolytatott bizonyítás eredményeként megállapítható, kiegészített tényállásban rögzített - ténynek, hogy a káreseményt okozó palack felhasadásának oka egyértelműen a túltöltés volt. A fentebb idézettek szerint a nem túltöltött palack a hőmérséklet emelkedést jól tűri, a nem túltöltött palack felhasadásához vezető nyomásemelkedéshez olyan jelentős hőmérséklet emelkedésre lett volna szükség, amelyre utaló perbeli adat fel sem merült.

Azért volt jelentősége e perben annak a ténynek is, hogy mi volt a palack felhasadásának oka, mert e tény, ok ismeretében lehet állást foglalni abban a kérdésben, hogy a káreseményt okozó, túltöltött, lejárt nyomáspróbájú, horpadt, tehát szemmel láthatóan is sérült palack az I. rendű alperes töltőüzeméből kikerülhetett-e, vagy sem. E körben van jelentősége annak a ténynek is, hogy a felperes üzemében fellelhető további 7 darab gázpalackon sem volt zsugorfólia, hogy e palackokról is hiányoztak a tömítőgyűrűk, hogy e 7 darab palack közül 5 darab töltött palack súlyeltérése lényegesen meghaladta azt a mértéket (-0,3 kg), amelyet az I. rendű alperes töltési technikája lehetővé tesz, e palackok olyan mértékben alultöltöttek voltak, hogy azok I. rendű alperes gyártási technológiája mellett az ellenőrző mérlegelésen automatikus kisorolásra kellett, hogy kerüljenek. E súlyhiány az éppen üzemelő, B27177 gyártási számú palacknál indokolt volt, e palack azonban szelep sérült volt, tehát hibátlanak ez sem tekinthető. Emellett a palackok közül - a felhasadt palackon kívül - további egy palacknak lejárt a nyomáspróbája.

A M. B. és F. H. állásfoglalásában valóban csak azt állapította meg, hogy annak valószínűsége, hogy az I. rendű alperesi üzemből nem megfelelő műszaki állapotú palack forgalomba kerülhet, rendkívül csekély, mert természettudományos eszközökkel nem találta a palack alperestől való származásának kizártságát bizonyítottnak. A bíróságnak azonban a perbeli tények bizonyítottságát vagy bizonyítatlanságát nem természettudományos eszközökkel, hanem a bizonyítékoknak a Pp. 206.§ (1) bekezdése szerinti mérlegelésével kell megállapítania.

A fentebb kiemelt, bizonyított tények - így különösen az I. rendű alperesi üzemi technológia igazolt betartása, az I. rendű alperes emberi és automatikus, hitelesített eszközökön alapuló ellenőrzési rendszere - alapján azonban egyértelműen megállapítható, hogy kizárt az, hogy az I. rendű alperesi töltőüzemből 6 darab olyan

palack kerüljön ki, amelyek közül egynek a szelepe hibás, kettőnek lejárt a nyomáspróbája, e kettő közül egy (a felhasadt) túltöltött, 1 alultöltött, és további 4 jelentősen alultöltött (közülük egyik a szelephibás), és hogy e 6 darab hibás palack mindegyike egyszerre, és ugyanazon vásárlás alkalmával a felpereshez kerüljön. Ezen felül az alperes gyártási technológiája a túltöltést eleve kizárja a legcsekélyebb mértékben is, ahhoz pedig, hogy a perbeli palack az üzemből kikerülhessen több személynek (a szemrevételezéssel megállapítható hibák esetén) és két automatikus, hitelesített mérlegnek egyszerre kellett volna tévednie, ami az alperesi technológia mellett szintén kizártnak tekinthető.

A perbeli bizonyítás eredményeként tehát, a bizonyítékoknak a 206.§ (1) bekezdése szerinti mérlegelésével nem azt lehetett megállapítani, hogy a káreseményt okozó, felhasadt gázpalack az I. rendű alperesi töltőüzemből származott, hogy azt az I. rendű alperes töltötte túl, hanem az volt megállapítható, hogy e gázpalack I. rendű alperesi töltőüzemből származása kizárt. Ezért ok-okozati összefüggés hiányában a felperes bekövetkezett káráért az I. rendű alperest felelősség nem terheli, a vele szemben előterjesztett keresetet el kellett utasítani.

A II. rendű alperes kártérítési felelőssége körében bizonyított tény az, hogy a felperes február 22-én II. rendű alperesnél vásárolt 8 darab töltött palackot, és hogy rendszeresen a II. rendű alperes vásárlója volt. E tények azonban önmagukban azt a tényt, hogy a felhasadt gázpalackot a felperes a II. rendű alperestől vásárolta, nem igazolják, a per egyéb bizonyítékai pedig e tényt nem alátámasztják, hanem megkérdőjelezik.

Miután a perbeli időszakban a felperes székhelyén, D.-ön nemcsak a II. rendű alperestől, hanem több helyről is beszerezhetőek voltak töltött PB gázpalackok, a február 22-i vásárlásról kiállított számlán pedig beazonosításra alkalmas adat, a palackok gyártási száma nem szerepel, önmagában tehát e számla a sérült gázpalack II. rendű alperestől való származását nem igazolja. Tévesen értékelte a beazonosításhoz szükséges adatok feltüntetésének hiányát az elsőfokú bíróság a II. rendű alperes terhére, a felperes ugyanis nem is állította azt, hogy a palackok gyári számának feltüntetését a II. rendű alperestől igényelte volna. A felhasadt gázpalack II. rendű alperestől való származását valószínűsíthetővé tehetné az, ha a február 22-e és március 11-e közt eltelt időszakban elfogyasztott gázmennyiségből arra lehetett volna következtetni, hogy a február 22-i vásárlásból származó palackok voltak fellelhetőek a felperesi üzemben. E tény azonban nem megerősítést, hanem cáfolást nyert az eljárás során. A megállapított tényállásból ugyanis arra lehet következtetni, hogy ha a felperes február 22-én 8 darab palackot vásárolt, és e nyolc palackból március 11-én kettő volt üres, akkor február 22. és március 11-e között összesen 2 darab palack fogyott el. Ha a felperesi töltőüzem teljes kapacitással történő működés esetén heti 4-5 palackot is elfogyaszt, ez esetben viszont 18 nap alatt mindössze két palackot fogyasztott el, úgy ebből az következne, hogy a perbeli pirító üzem 2003. február 22. és 2003. március 11. között mindössze maximálisan 3-4 napot üzemelt. Erre utaló peradat azonban nincs, egyetlen tanú vallomása sem támasztotta alá azt a tényt, hogy a felperesi üzem perbeli

időszakban nem vagy csak igen ritkán működött volna. Mindezen tényekből arra lehetett következtetni, hogy a felperesnek a február 22-én vásárolt 8 gázpalackból 6 töltött gázpalackja március 11-én nem lehetett, tehát a felperesnek ebben az időszakban más forrásból is kellett gázpalackot beszereznie.

Mivel tehát a felperes 2003. február 22-e és 2003. március 11-e között más forgalmazótól is kellett, hogy vásároljon gázpalackot pirító üzeme gázszükséglete kielégítése végett, a 2003. február 22-i II. rendű alperestől történő 8 darab palack vásárlásának ténye nem igazolja azt a tényt, hogy a 2003. március 11-én felhasadt, hibás gázpalack e február 22-i II. rendű alperestől történő vásárlásból származott.

A felhasadt gázpalack február 22-i vásárlásból való származását állító felperesi tényelődás valódiságát megkérdőjelezi az a tény is, hogy a felperes ezt megelőzően, február 14-én 9 darab palackot vásárolt, melyek közül 8 darabot cserélt február 22-én, a fennmaradó 1 darab palack sorsáról nem nyilatkozott, következésképpen a káresemény időpontjában nem 8, hanem 9 darab gázpalackkal kellett rendelkeznie, mindenképpen kellett lennie tehát a felperesnél 1 darab olyan palacknak, amely nem a február 22-i vásárlásból származott.

A fentiekre figyelemmel tehát, miután a felperes a II. rendű alperessel szembeni kötelmi jogviszony fennállását a kárt okozó gázpalackra vonatkozóan nem bizonyította, kártérítési keresetét vele szemben is szemben is el kellett utasítani.

Az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatása folytán a felperes teljes egészében pervesztes lett, az alperesek és a beavatkozó fellebbezése eredményes volt, ezért a Pp. 78.§ (1) bekezdése alapján a felperes köteles az alperesek és a beavatkozó első- és másodfokú eljárásban felmerült költségei megtérítésére, mely költség áll a jogi képviselők részére megállapított ügyvédi munkadíjból, valamint a lerótt fellebbezési illetékből. A költségmentesség kedvezményében részesült felperes helyett a feljegyzett illetéket a Kmr.14.§-a alapján az állam viseli.

Pécs, 2008. október 8.

Dr. Veszely Józsefné s.k. a tanács elnöke, Dr. Kovács Ildikó s.k. előadó bíró, Dr. Zóka Ferenc s.k. bíró